

AJUNTAMENT DE
CASTELLÓ DE RUGAT

PARATGE NATURAL MUNICIPAL "L'ERMITA"

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE RUGAT
Plaça Constitució, 7
46841, Castelló de Rugat (VALENCIA)
Tel. 962883010.

ÀREA DE CONSERVACIÓ
D'ESPACIS NATURALS
Conselleria de Medi Ambient,
Aigua, Urbanisme i Habitatge

Tel.: 961973578 Fax: 961973868
C/ FRANCISCO CUBELLS, 7
46011 VALENCIA

DENOMINACIÓ: Paratge Natural Municipal "L'Ermita".
SUPERFICI: 5,8 ha.

TERME MUNICIPAL: Castelló de Rugat

DATA DE DECLARACIÓ: Acord del Consell de la Generalitat del 1 de setembre del 2006.

VALORS PRINCIPALS: Paisatge: La lloma de l'Ermita, o del Tossal de Sant Antoni, és un petit turó que s'alça damunt del nucli urbà. Vegetació: Predominen espècies característiques del matoll termomediterràni. Fauna: Adaptada al elevat grau d'influència antòpica.

Interès Cultural: A la propia Ermita existixen exposicions de restes arqueològiques de la zona en la qual es troben elements testimonials de l'evolució històrica.

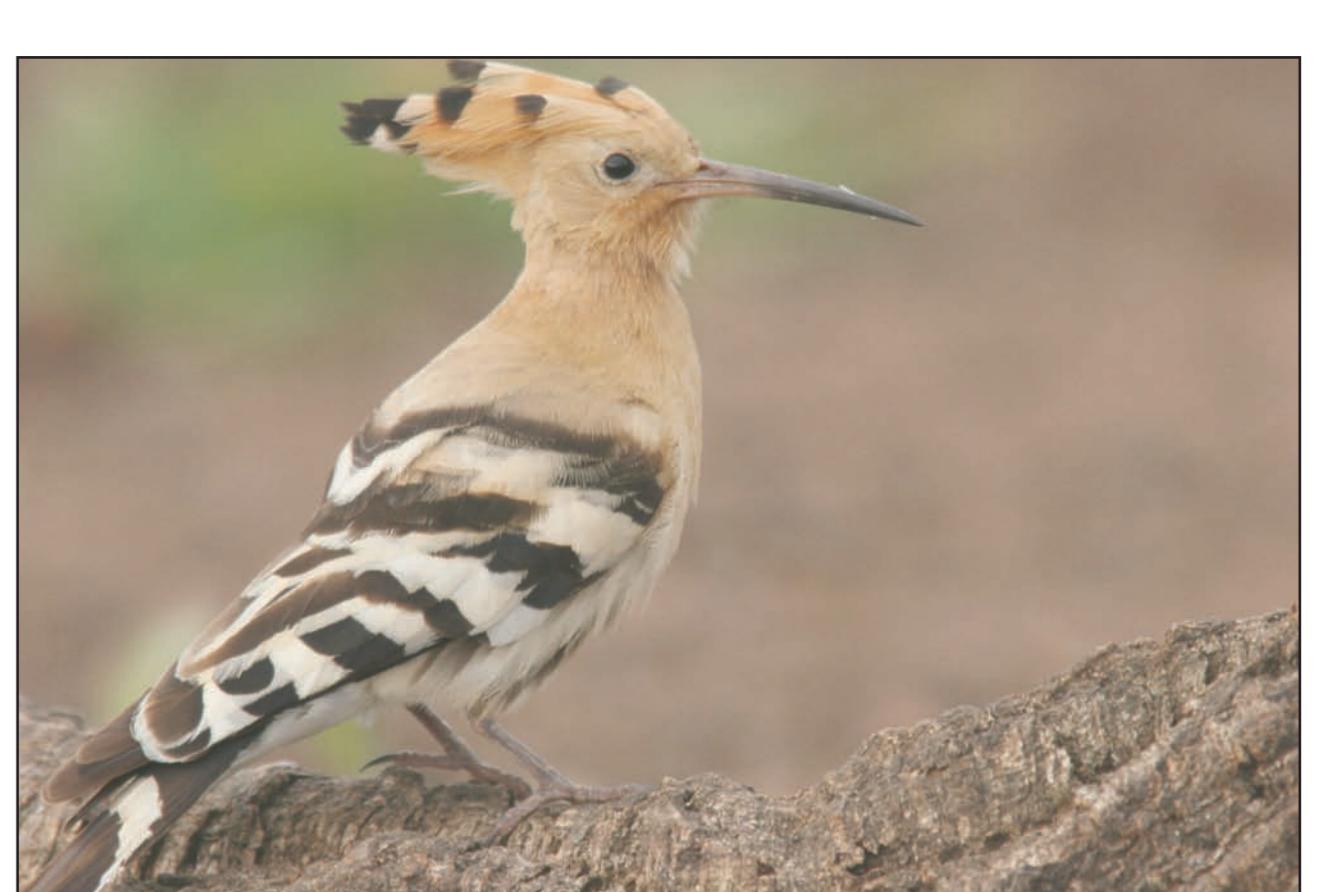
Ermita

Entorn de l'Ermita

Carrasca monumental

Palpit

Mussol comú Serp verda

Conill

El Paratge Natural Municipal "l'Ermita", de 5,8 ha d'extensió, està localitzat al municipi de Castelló de Rugat, en la comarca de la Vall d'Albaida. La lloma de l'Ermita, coneguda també com a Tossal de Sant Antoni, és un petit turó als peus del qual es troba la població. De d'aquest turó es pot divisar pràcticament tota la comarca de la Vall d'Albaida, disposant d'una posició estratègica, de manera que els primers pobladors la van triar com a lloc d'assentament.

Tectònicament l'alignació més pròxima és el sinclinal de Salem, que es defineix com una estructura sinclinal aparentment suau des de Salem cap a l'Alt de la Creu, al nord de l'Orxa.

La proximitat del paratge al nucli urbà, el seu ús habitual com a lloc d'oci pels habitants de Castelló de Rugat i la vinculació al culte religiós han condicionat de forma notòria la vegetació que hi existix, traduint-se tot això en una forta presència d'espècies introduïdes i ornamentals.

La vegetació natural es troba sobretot en la part oest del vessant, coincidint amb la zona menys visitada i on la carstificació es torna més apparent i arriba a dificultar el pas. Predominen espècies típiques del matoll termomediterràni com el romer (*Rosmarinus officinalis*), el coscoll (*Quercus coccifera*) i el lentscís (*Pistacia lentiscus*) etc. En l'estrat arbòri hi ha carrascas (*Quercus ilex*) de port baix i pins blancs (*Pinus halepensis*). Es troben també les restes d'antics cultius representats per figueres disperses i ametllers en els bancals situats en la part baixa. Vinculades amb el rito religiós hi ha les plantacions de xiprers (*Cupressus sp.*) que jalonen tota la pujada cap a l'ermita. Una de les espècies més interessants que pot trobar-se en el paratge és el garrofer del diable (*Anagyris foetida*), és un arbust de la família de les lleguminoses caracteritzat pel mal olor que desprèn i la presència del qual està relacionada amb antics bastions, talaiots i punts de defensa en els quals es creu que era usat a l'Edat Mitjana per a enverinar llances i puntes de fletxa.

Quant a la fauna, es troben algunes espècies de rèptils com la serp verda (*Malpolon monspessulanum*), la serp blanca (*Elaphe scalaris*) i el dragó comú (*Tarentola mauritanica*). Pel que fa els mamífers, destaquen el erizo comú (*Erinaceus europaeus*) i les musaranyes comunes i nana (*Crocidura russula* i *Suncus etruscus*). No obstant això, el grup més representatiu són les aves, entre els més habituals es poden citar el garrofer (*Serinus serinus*), la cadenera (*Carduelis carduelis*), la merla (*Turdus merula*), la palput (*Upupa epops*) o els interessants capsot comú (*Lanius senator*) i el mussol comú (*Athene noctua*). En la pineda es pot citar espècies de pàrids com el capellonet (*Parus ater*) i la mallerenga xicoteta (*Parus cristatus*).

El paratge presenta elements destacables des del punt de vista historicocultural. La zona ha sigut poblada des de temps prehistòrics, com testifiquen les restes trobades en la veïna població de Beniarrés, en la qual s'han trobat restes d'activitat humana durant el Neolític en la cova de l'Or, situada a 700 m d'altura en la cara sud de la serra del Benicadell. En la mateixa ermita hi ha una exposició de restes arqueològiques de la zona, en la qual es troben elements testimonials de l'evolució històrica.

El Paraje Natural Municipal "l'Ermita" de 5,8 ha de extensión se localiza en el municipio de Castelló de Rugat, perteneciente a la comarca de la Vall d'Albaida. La loma de la Ermita, conocida también como Tossal de Sant Antoni, es un pequeño cerro a los pies del cual se encuentra el casco urbano. Desde esta loma puede divisarse prácticamente toda la comarca de la Vall d'Albaida, disponiendo así de una posición estratégica, de modo que los primeros pobladores la eligieron como lugar de asentamiento.

Tectónicamente la alineación más cercana al Paraje de l'Ermita, es el sinclinal de Salem, que se define como una estructura sinclinal aparentemente suave desde Salem hacia el Alto de la Creu, al norte de Lorcha.

La proximidad del Paraje al núcleo urbano, su uso habitual como lugar de esparcimiento en el área recreativa que existe en la zona y su vinculación al culto religioso han condicionado de forma notoria la vegetación existente en el mismo, traduciéndose todo ello en una fuerte presencia de especies introducidas y ornamentales.

La vegetación natural se encuentra sobre todo en la parte oeste de la ladera, coincidiendo con la zona menos visitada y donde la karstificación se vuelve más aparente e impide el paso. Predominan especies típicas del matorral termomediterráneo como el romero (*Rosmarinus officinalis*), la coscoja (*Quercus coccifera*) y el lentscís (*Pistacia lentiscus*) etc. En el estrato arbóreo hay carrascas (*Quercus ilex*) de porte bajo y pinos carrascos (*Pinus halepensis*). Se encuentran también los restos de antiguos cultivos representados por higueras dispersas y almendros en los bancales situados en la parte baja. Vinculadas con el rito religioso están las plantaciones de ciprés (*Cupressus sp.*), que jalonen toda la subida hacia la Ermita. Una de las especies más interesantes que puede encontrarse en el paraje es el hediondo o altramur del diablo (*Anagyris foetida*), es un arbusto de la familia de las leguminosas caracterizado por el mal olor que desprende y cuya presencia está relacionada con antiguos bastiones, atalayas y puntos de defensa en los cuales se cree que era usado en la Edad Media para envenenar lanzas y puntas de flecha.

En cuanto a la fauna, se encuentran algunas especies de reptiles: como la culebra bastarda (*Malpolon monspessulanum*), la culebra de escalera (*Elaphe scalaris*) y la salamanquesa común (*Tarentola mauritanica*). Por lo que respecta los mamíferos, destacan el erizo (*Erinaceus europaeus*) y las muras comunes y enana (*Crocidura russula* y *Suncus etruscus*). Sin embargo, el grupo más representativo son las aves, entre los más habituales se pueden citar al verdecello (*Serinus serinus*), el jilguero (*Carduelis carduelis*), el mirlo común (*Turdus merula*), la abubilla (*Upupa epops*) o los interesantes alcudón común (*Lanius senator*) y el mochuelo (*Athene noctua*). En el pinar cabe citar especies de páridos como el carbonero garrapinos (*Parus ater*) y el herrerillo capuchino (*Parus cristatus*).

El Paraje presenta elementos destacables desde el punto de vista histórico-cultural. La zona ha sido poblada desde tiempos prehistóricos, como atestiguan los restos encontrados en la vecina población de Beniarrés, en la que se han encontrado restos de actividad humana durante el Neolítico en la Cova de l'Or, situada a 700 m de altura en la cara sur de la sierra del Benicadell. En la propia Ermita existe una exposición de restos arqueológicos de la zona, en la que se encuentran elementos testimoniales de la evolución histórica.